

Bài văn mẫu Phân tích vẻ đẹp của người lao động qua hai tác phẩm Lặng lẽ Sa Pa và Đoàn thuyền đánh cá Văn 10 tuyển chọn, hay nhất sẽ giúp các em học sinh đưa ra các lập luận, lý lẽ chính xác và ý nghĩa nhất để hoàn thành xuất sắc bài viết của mình.

Dàn ý Phân tích vẻ đẹp của người lao động qua hai tác phẩm Lặng lẽ Sa Pa và Đoàn thuyền đánh cá chi tiết nhất

1. Mở bài

Giới thiệu tác giả Nguyễn Thành Long và Huy Cận.

Giới thiệu tác phẩm Lặng lẽ Sa Pa và Đoàn thuyền đánh cá.

2. Thân bài

a. Lặng lẽ Sa Pa

- Nhân vật anh thanh niên

Là người làm công tác khí tượng thủy văn, đó gió, đo mây.

Anh tự sắp xếp cuộc sống, dù một mình ở trên đỉnh núi cao anh vẫn có bầy gà đẻ trứng, có trà ngon, có vườn hoa.

Anh chàng này “thèm người”, sống một mình trên núi nên anh luôn muốn gặp con người dù chỉ một chút, anh muốn nhìn thấy họ, muốn nghe giọng nói của họ. Có khi anh còn để cây ngang đường để có thể gặp người nói chuyện vài câu.

Anh luôn sống trong tinh thần lạc quan, một trái tim ấm áp, yêu đời. Anh đã vui sướng biết bao khi kể về câu chuyện khi kịp phát hiện ra các đám mây khô mà từ đó quân ta đã hạ được bao nhiêu phản lực Mĩ trên cầu Hàm Rồng.

Anh rất khiêm tốn, khi biết họa sĩ muốn vẽ mình, anh đã từ chối, anh kể ra rất nhiều người khác phải hi sinh như thế nào, chứ mình không là gì cả.

Anh tâm sự với mọi người “Công việc của cháu gian khổ thế đây, cháu cất nó đi, cháu buồn đến chết mất”. Qua chi tiết này, anh thanh niên hiện lên là một người không ngại khó khăn, thử thách vẫn dấn thân vào con đường biết rằng không mấy bình lặng.

- Nhân vật bác họa sĩ và cô gái

Là những con người lao động bình thường, đứng trước cuộc sống của anh thanh niên thì đem lòng cảm phục.

Đại diện cho những người xây dựng đất nước tươi sáng, sống có lí tưởng, biết trân trọng những người anh hùng thầm lặng.

Xúc động trước cuộc sống và công hiến của anh thanh niên. Chính từ sự xúc động đó, cô gái đã đem lòng cảm mến anh thanh niên.

b. Đoàn thuyền đánh cá

- Khô 1: Giữa lúc thiên nhiên và vạn vật nghỉ ngơi, đi vào giấc ngủ thì con người lại bắt đầu công cuộc lao động của mình. Con người lao động không mệt mỏi, luôn vững tinh thần, công việc dù có lặp lại nhưng không hề nhàm chán, vẫn mang đến những cảm giác phấn chấn, náo nức, say mê ở người ngư dân.
- Khô 2: Những câu hát vui tươi cất lên đã sưởi ấm cái màn đêm tối, khơi gợi niềm phấn khởi trong con người, xua đi những khó khăn mệt mỏi, mang lại một không khí lao động vô cùng hào hùng và lăng mạn. Người dân cất cao tiếng hát của bài ca lao động, gọi đàn cá đến giăng lưới. Việc người dân căng buồm ra khơi là công việc ngày đêm không ngừng nghỉ thể hiện sự chăm chỉ, cần cù, chịu thương chịu khó của họ.
- Khô 3 và 4: Hình ảnh con thuyền đánh cá giữa đêm trăng, vừa mang vẻ đẹp lăng mạn, thi vị lại cũng vừa hào hùng và mạnh mẽ, đồng thời miêu tả dáng vẻ phì nhiêu, giàu có nơi biển cả.
- Khô 5 + 6: Huy Cận miêu tả sự giàu có của thiên nhiên, biển cả với nhiều loại cá khác nhau, quẩy đuôi uốn lượn. Trước sự giàu có đó, người ngư dân cất cao bài ca gọi cá vào chài lưới. Không chỉ săn bắt hải sản, con người còn thể hiện tình yêu, sự biết ơn với biển cả thiên nhiên qua việc so sánh biển cả với lòng mẹ, nuôi dưỡng bao thế hệ con người nơi đây và giúp họ có cuộc sống tốt đẹp hơn.
- Khô 7: "Ta kéo xoăn tay chùm cá nặng", câu thơ vừa thể hiện chuyển ra khơi bối thu của những người nông dân, cũng thể hiện sức mạnh của họ trong công việc kéo lưới giữa biển khơi đầy vất vả. Sau khi kéo cá về, người nông dân thu xếp chài lưới cẩn thận và đón một ngày mới vui vẻ.
- Khô 8: Vẻ đẹp lớn lao kì vĩ của người lao động sánh ngang với thiên nhiên, con người đã dám đứng lên trong công cuộc chinh phục thiên nhiên, họ có lòng tự tin, tinh thần hăng say lao động không ngừng nghỉ.

3. Kết bài

Khái quát lại giá trị nội dung và nghệ thuật của hai tác phẩm.

Phân tích vẻ đẹp của người lao động qua hai tác phẩm Lặng lẽ Sa Pa và Đoàn thuyền đánh cá hay nhất

Nguyễn Thành Long là nhà văn quen thuộc với bạn đọc yêu thích truyện ngắn Việt Nam hiện đại. Truyện ngắn Lặng lẽ Sa Pa được viết sau chuyến nhà văn đi thực tế ở Sa Pa. Qua nhân vật anh thanh niên và một số nhân vật khác, tác giả ca ngợi phẩm chất tốt đẹp của những con người lao động mới đang ngày đêm âm thầm cống hiến cho đất nước.

Huy Cận là một trong những nhà thơ tiêu biểu của nền thi ca hiện đại Việt Nam. Bài thơ Đoàn thuyền đánh cá được viết nhân chuyến đi thực tế của nhà thơ ở vùng biển Quảng Ninh. Bài thơ ca ngợi tinh thần lao động phấn khởi, hăng say của những người dân chài trên vùng biển quê hương.

Sau chiến thắng Điện Biên Phủ, miền Bắc bắt tay ngay vào công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội. Một không khí phấn khởi, hăng say lao động kiến thiết đất nước, làm hậu phương vững chắc cho chiến trường miền Nam dấy lên ở khắp nơi. Các tác phẩm Đoàn thuyền đánh cá của Huy Cận và Lặng lẽ Sa Pa của Nguyễn

Thành Long đều là kết quả của những chuyến thực tế mà tác giả sống trực tiếp, phản ánh không khí lao động và nhất là thể hiện hình ảnh của những con người lao động thời kì này.

Hình tượng người lao động mới là chi những con người lao động thầm lặng trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc. Trong Đoàn thuyền đánh cá là hình ảnh những người ngư dân trong cảnh lao động tập thể. Trong Lặng lẽ Sa Pa là hình ảnh của những người trí thức khoa học, tiêu biểu là anh thanh niên.

Công việc, điều kiện làm việc của họ đầy gian khó, thử thách. Người ngư dân trong bài thơ Đoàn thuyền đánh cá ra khơi khi thiên nhiên, vũ trụ vào trạng thái nghỉ ngơi. Đánh cá trên biển là một công việc rất vất vả và nguy hiểm. Nhưng những người ngư dân đã hòa nhập với thiên nhiên bao la và trở thành hình ảnh sáng đẹp:

Mặt trời xuống biển như hòn lửa
Sóng đã cài then đêm sập cửa
Đoàn thuyền đánh cá lại ra khơi
Câu hát căng buồm cùng gió khơi.

Đoàn thuyền đánh cá rời bến vào lúc hoàng hôn. Phía ánh mặt trời như một hòn lửa đỏ rực đang lặn dần vào lòng đại dương mênh mông. Màn đêm buông xuống, kết thúc một ngày. Chính vào thời điểm ấy ngư dân bắt tay vào công việc quen thuộc của mình là ra khơi đánh cá. Mặt biển đêm không lạnh lẽo mà ấm áp hẳn lên bởi tiếng hát âm vang náo nức, thể hiện niềm vui to lớn của con người lao động được giải phóng: Câu hát căng buồm cùng gió khơi. Đây là cách nói độc đáo, sáng tạo của Huy Cận, khiến chúng ta tưởng như tiếng hát hòa cùng gió mạnh, thổi căng cánh buồm, đẩy thuyền phẳng phanh rẽ sóng. Cánh buồm no gió tượng trưng cho khí thế phơi phới đi lên của công cuộc dựng xây đất nước.

Trong Lặng lẽ Sa Pa, anh thanh niên làm công tác khí tượng trên đỉnh Yên Sơn cao 2600 mét. Anh sống một mình, xung quanh anh chỉ có cây cỏ, mây mù lạnh lẽo và một số máy móc khoa học. Cái gian khổ nhất với anh là sự cô đơn. Công việc của anh là đo gió, đo mưa, dự báo thời tiết. Công việc ấy đòi hỏi phải tỉ mỉ, chính xác. Mỗi ngày anh đo và báo số liệu về trạm bốn lần. Nửa đêm, đúng giờ ốp dù mưa tuyết, gió rét thế nào thì anh vẫn phải trở dậy làm việc. Xách đèn ra vòm, gió tuyet vù lặng im ở bên ngoài như chi chục đợi mình ra là ào ào xô tới. Cái lặng im lúc đó mới thật dễ sợ: nó như bị gió chặt ra từng khúc, mà gió thì như những nhát chổi lớn muôn quét đi tất cả, ném vứt lung tung...

Trong điều kiện khắc nghiệt như vậy nhưng những người lao động ấy vẫn nhiệt tình, hăng say, mang hết sức lực của mình để cống hiến cho Tổ quốc. Những người ngư dân là những con người lao động tập thể. Họ hăm hở:

Ra đậu dặm xa dò bụng biển
Dàn đan thế trận lưới vây giăng.

Giữa biển trời mênh mông, trời và biển như hòa vào một. Còn đối với người dân chài, tác giả miêu tả họ với tinh thần làm chủ biển khơi. Họ chủ động, sáng tạo trong lao động, bố trí đánh bắt cá như một trận đánh. Với tinh thần lao động hăng hái, lạc quan như thế thì chắc chắn hiệu quả sẽ cao hơn. Họ làm việc nhiệt tình, hăng say trong câu hát:

Hát rằng: cá bạc biển Đông lặng
Cá thu biển Đông như đoàn thoí
Đêm ngày dệt biển muôn luồng sáng
Đến dệt lưới ta, đoàn cá ơi!

Câu hát của những người đi biển, nó không những thể hiện được tâm hồn lạc quan và khí thế khẩn trương mà còn nói lên niềm mong ước của con người. Đi đánh cá từ ngàn đời nay may rủi là chuyện thường tình. Vì vậy, trong câu hát ta đọc được những ước mong của họ. Đó là ước mong về trời yên biển lặng, gặp được luồng cá

để đánh bắt được nhiều. Giọng điệu lời thơ như ngân lên ngọt ngào, ngân dài và xa mãi. Các hình ảnh của cá được so sánh, ẩn dụ là những nét sáng tạo độc đáo đem đến cho người đọc một cảm nhận thú vị về con người lao động trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc.

Anh thanh niên có những suy nghĩ đúng đắn, sâu sắc về công việc. Anh hiểu việc mình làm có ý nghĩa quan trọng. Cháu ở đây có nhiệm vụ đo gió, đo mưa, đo nắng, tính mây, đo chấn động mặt đất, dự vào việc báo thời tiết hàng ngày, phục vụ sản xuất, phục vụ chiến đấu. Công việc tuy lặp lại đơn điệu song anh vẫn rất nhiệt tình, say mê, gắn bó với nó. Hồi chưa vào nghề, những đêm bàu trời đen kịt, nhìn kỹ mới thấy một ngôi sao xa, cháu cũng nghĩ ngay ngôi sao kia lè loi một mình. Bay giờ làm nghề này cháu không nghĩ như vậy nữa. Và, khi ta làm việc, ta với công việc là đôi, sao gọi là một mình được.

Đó còn là những con người sống có lí tưởng và tràn đầy lạc quan. Họ thực sự tìm thấy niềm hạnh phúc trong công việc lao động đầy gian khổ. Đánh cá trong đêm đầy vất vả, nguy hiểm, người ngư dân đã thu về thành quả thật tốt đẹp. Họ ra đi, làm việc và trở về đều trong câu hát. Hình ảnh thơ cuối bài rạng rỡ niềm vui, tin tưởng, hy vọng của người lao động. Họ vui say lao động vì một ngày mai tươi sáng:

Câu hát căng buồm với gió khơi,
Đoàn thuyền chạy đua cùng mặt trời.
Mặt trời đội biển nhô màu mới,
Mắt cá huy hoàng muôn dặm phơi.

Vẫn là tiếng hát khỏe khoắn của người ngư dân dạn dày sóng nước đang vươn lên làm chủ cuộc đời. Tiếng hát hoà trong gió, thổi căng cánh buồm đưa đoàn thuyền ra khơi đêm trước, nay lại cùng đoàn thuyền đầy ắp cá hân hoan về bến. Hình ảnh đoàn thuyền chạy đua cùng mặt trời rất hiện thực mà cũng rất hào hùng. Nó phản ánh một thói quen lâu đời của ngư dân là đưa cá về bến trước khi trời sáng, đồng thời cũng thể hiện khí thế đi lên mạnh mẽ của họ trong công cuộc xây dựng đất nước sau giải phóng.

Lí tưởng sống của anh thanh niên là vì nhân dân, vì đất nước. Chính từ suy nghĩ: Mình sinh ra là gì, mình để ở đâu, mình vì ai mà làm việc? mà anh đã vượt lên nỗi thèm người để gắn bó với đỉnh Yên Sơn trong công việc thầm lặng. Trong cái lặng im của Sapa ấy, không phải chỉ có anh thanh niên mà còn có cả thế giới những người làm việc và lo nghĩ cho đất nước qua lời anh kê như: ông kĩ sư vườn rau, đồng chí cán bộ nghiên cứu lập bản đồ sét... Họ thực sự tìm thấy niềm hạnh phúc trong lao động công hiến.

Nhân vật anh thanh niên trong Lặng lẽ Sa Pa và hình ảnh ngư dân lao động trong Đoàn thuyền đánh cá của Huy Cận là hiện thân của vẻ đẹp người lao động một thời. Đó là những người ưu tú của quê hương trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Người lao động vô danh trong hai tác phẩm đều mọi thành phần, lứa tuổi, nghề nghiệp, dù ở núi cao hay biển xa đều là những người nhiệt tình, say mê công việc, sống có lí tưởng. Họ là điển hình cao đẹp của con người lao động mới, con người trưởng thành trong công cuộc xây dựng Chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc.

Hai tác giả đã thành công trong việc khắc họa hình ảnh người lao động thật lạc quan, yêu đời và sống có trách nhiệm. Chính họ đã đóng góp một phần công sức lớn lao của mình vào việc đánh thắng giặc Mỹ xâm lược, là hậu phương vững chắc bảo vệ Tổ quốc thân yêu. Càng khâm phục họ, thanh niên chúng ta phải ra sức học tập để sau này trở thành người sống có ích để xây dựng đất nước ngày càng phát triển, văn minh.